

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

44033

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı, **Sayın Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) yayımladığı 2025 İstatistiklerle Çocuk verileri, Türkiye'de çocukların çok boyutlu bir krizle karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye nüfusunun yalnızca yüzde 24,8'ini çocuklar oluştururken, doğurganlık hızındaki düşüşe bağlı olarak bu oranın gelecek yıllarda daha da azalacağı öngörülmektedir.

Bununla birlikte, her üç çocuktan birinin yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında olması, çocuk refahı açısından ciddi bir yapısal soruna işaret etmektedir.

Öte yandan, 1-17 yaş grubundaki çocuk ölümlerinde dışsal yaralanma ve zehirlenmelerin ilk sırada yer alması, çocukların yaşam hakkı ve güvenliği açısından alarm verici niteliktedir.

Bu veriler ışığında çocuk yoksulluğu, çocuk sağlığı, çocuk koruma politikaları ve demografik gerilemeye ilişkin kamu politikalarının sorgulanması zorunlu hale gelmiştir.

Bu bağlamda,

1. Türkiye'de yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunan yüzde 36,8 oranındaki çocuk nüfus için Bakanlığınızca yürütülen özel sosyal destek programları nelerdir?
2. Çocuk yoksulluğunun azaltılmasına yönelik son beş yılda ayrılan bütçe tutarı yıllar itibarıyla nedir?
3. Her üç çocuktan birinin yoksulluk riski altında olduğu dikkate alındığında, çocuklara yönelik ücretsiz beslenme, barınma ve eğitim destek programlarının kapsamı neden genişletilmemektedir?
4. Çocuk nüfus oranındaki düşüşe ilişkin hükümetin uzun vadeli demografik politika stratejisi var mıdır?
5. Çocuk nüfus oranının en yüksek olduğu Riha (Urfa) gibi illerde çocuklara yönelik sosyal destek ve eğitim yatırımları ne düzeydedir?

6. Çocuk nüfus oranının yüksek olduğu illerde çocuk işçiliği, eğitimden kopuş ve çocuk yoksulluğu alanlarında özel eylem planı hazırlanmış mıdır?
7. 2024 yılında dışsal yaralanma ve zehirlenme nedeniyle hayatını kaybeden 1.538 çocuğun ölüm nedenleri ayrıntılı olarak nasıl sınıflandırılmıştır?
8. Çocuk ölümlerinde zehirlenme, ihmal, istismar, iş cinayeti veya önlenemez ev içi kazaların payı nedir?
9. Önlenemez çocuk ölümlerinin azaltılmasına yönelik hangi ulusal çocuk güvenliği programları yürürlüktedir?
10. Çocuk yoksulluğu, çocuk ölümleri ve demografik gerileme konusunda bağımsız bilim kurulları veya izleme mekanizmaları oluşturulmuş mudur?
11. Türkiye’de çocukların artan sosyal dışlanma riskine karşı çocuklara özgü “ulusal yoksullukla mücadele stratejisi” hazırlanması düşünülmekte midir?